

הקורא למפרע פרק שני מגילה

כא.

עין משפט נר מצוה

מסורת הש"ס

נז א מ"י פ"ו מהלכות
תמידים הלכה ו' [נכנ]
סמך ע"ש ר' טו"ש"ע א"ח
סיומן חפ"ט ע"פ ה'
נז ב מ"י פ"ח מהל'
קרבן סמך ע"ש ר' טו
סמך ע"ש ר' טו
ג א מ"י פ"ח מהלכות
מגילה הלכה ו' סמך
ע"ש מ"ד"ס ר' טו"ש"ע א"ח
ס"י חל"ס ע"פ ה' [נכנ]
ד מ"י פ"ח מהלכות
תמידים הלכה ו' טו
ט"ז א"ח ס"י קלה ע"פ
ה'
ז א מ"י פ"ח מהלכות
סיומן חפ"ט ע"פ ה'
ד מ"י פ"ח מהלכות
ס"י חל"ס ע"פ ה' [נכנ]
ה א מ"י פ"ח מהלכות
ס"י חל"ס ע"פ ה' [נכנ]
ו א מ"י פ"ח מהלכות
סיומן חפ"ט ע"פ ה'
ז א מ"י פ"ח מהלכות
ס"י חל"ס ע"פ ה' [נכנ]
ח א מ"י פ"ח מהלכות
ס"י חל"ס ע"פ ה' [נכנ]
ט א מ"י פ"ח מהלכות
ס"י חל"ס ע"פ ה' [נכנ]
י א מ"י פ"ח מהלכות
ס"י חל"ס ע"פ ה' [נכנ]

ולקחמך חלבין (ב) כל הליכה עד הבוקר. והיינו דוקא
שנמנענו להזכיר קודם חלות ששלושה בזה האור
אבל אם לא משלה בזה אין ^ו נמשכין אחר חלות כדאמר ר' יוחנן סוף
פ"ק דיומא (דף כ:): **לאתווי אכילת פסחים ודלא ברבי אלעזר**
ב"ע. מ"מ נראה דהלכה כר' אלעזר
דהא חילת סמך ע"ש ר' טו"ש"ע א"ח
(פסחים קכ: וס) דקאי חומה דתנן
הפסח אחר חלות מטמא את הידים
וכן משנה באזכור מקומן (והזכיר דף ט:)
וסמך ע"ש ר' טו"ש"ע א"ח (דף ט:)
גבי מעשה וצאו בניו של רבן גמליאל
מצינו המעשה וכו' אמר להם כל מה
שאמרנו חכמים עד חלות מלות עד
שיעלה עמוד השחר ואילו אכילת
פסחים לא קמינו ומוקי לה כרס"ז
דאמר עד חלות וא"כ קרינן למהר
לאכול מזה כלילי פסחים קודם חלות
ואפילו מזה של אפיקומן שהרי חיוב
מזה בזמן הזה הוה דלאורייתא (ט) אבל
נזהל של אחר אפיקומן אין להחמיר
כל כך שהרי מדברנן הוה:
הדרן עלך הקורא למפרע
הקורא. וכן מפטירין בנביא.

קאי לר"ת דהא דפסק
במה מדליקין (שם דף כד. וס) אמר
רב אהדנאי (ב) שאלמלא שבת אין
נציז במנחה זיוס טוב שחל להיות
בשבת וזכרין לומר דלא דאמר
הסם דמפטיר נציז במנחה בשבת
כשחל צו"ט לאו דוקא נציז אלא
רואה לומר בכמוצ' כדאמרין פרק
כל כתיב (שם קטז:): בנהדע"א פסקי
סדרא נכמוצ' בשבת במנחה שבת
ופסקי היינו הפטירה ונקומות י'
שנהגין לעשות כן והטעם שמפטיר
במנחה נעמית ולא בשחרית משום
דכתיב (ט) ואנרל דמעניתא דקתא
לעת ערב עמדת' נכון לאומרו:
עבר אחר שעשו דקדק:

הפותר והחותם בתורה מברך
לפניה ולאחריה. קאי
אמאי תנא פ' מילתא הכא ג' פעמים
דהא נכד זימנא סגיא וז"ל דהוה
סלקא דעתך דכל דע"פ מילתא
מחזירה מנכך לפניו ולאחריה משה
אזכרין לתנאי ככולו:
אלמלא מקרא כתוב. קאי
שם אלמלא שרונה

לומר אילו לא כנון הכל שרונה
אלמלא אגרות הראשונות (לפי דף כ:)
וכן הרבה יש אלמלא שרונה לומר
אילו היה אלמלא נגדוה לתנאי מישאל
ועזריה (מכות דף לג:): וכן אלמלא לוי
אמא וכו' (לקמן דף טז:): ומאי שם
ואומר ר"ת דהיכא שם א"ל"ף בקור
אלמלא רואה לומר אילו לא הויה דכתי'
אלמלא צו"ט רואה לומר אילו היה:
תנא

מה משפט ביום אף כאן ביום: ולעריפת
העגלה: אמרי דבי רבי ינאי ^ו וכפרה כתיב
בה בקדשים: ולטהרת מצורע: דכתיב
^ז וזאת תהיה תורת המצורע ביום שחרתו:
כל הלילה כשר לקצירת העומר וכו': דאמר
מר ^ח קצירה ^ט וספירה בלילה והבאה ביום:
ולקחמך חלבין ואברין: דכתיב ^י כל הלילה
עד הבוקר: זה הכלל דבר שמצותו ביום
כשר כל היום: זה הכלל לאתווי מאי
לאתווי סידור בויכין וסלוק בויכין וכו' יוסי
דתינאי ^י רבי יוסי אומר סילק את הישנה
שחרית וסידר את החדשה ערבית אין בכך
כלום ומה אני מקיים ^{יא} (לפני ה' תמיד)
שלא ייהא שולחן בלא לחם: דבר שמצותו
בלילה כשר כל הלילה: לאתווי מאי
לאתווי אכילת פסחים ודלא כר' אלעזר בן
עזריה דתינאי ^{יב} ואכלו את הבשר בלילה הזה
א"ר אלעזר בן עזריה נאמר כאן בלילה הזה
ונאמר להלן ^{יג} ועברתי בארץ מצרים בלילה
הזה מה להלן עד חצות אף כאן עד חצות:
הדרן עלך הקורא למפרע

הקורא את המגילה עומד ויושב קראה
אחד קראה שנים יצאו מקום
שנהגו לברך יברך ושלא לברך לא יברך
יבשני וחמישי בשבת במנחה קורין שלשה
אין פוחתין מהן ואין מוסיפין עליהן ואין
מפטירין בנביא הפותח והחותם בתורה
מברך לפניו ולאחריה ^א בראשי חדשים
יבחושו של מועד קורין ארבעה אין פוחתין
מהן ואין מוסיפין עליהן ואין מפטירין בנביא
הפותר והחותם בתורה מברך לפניו
ולאחריה זה הכלל כל שיש בו מוסף ואינו

יום טוב קורין ארבעה יביום טוב חמשה יביום כ' ששה יבשבת שבעה
אין פוחתין מהן אבל מוסיפין עליהן ^ב ומפטירין בנביא הפותר והחותם
בתורה מברך לפניו ולאחריה: ^ג תנא ימה שאין כן בתורה מנהגי
מילי אמר רבי אבהו דאמר קרא ^ד ואתה פה עמד עמדי ואמר רבי אבהו
^ה אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו כביכול אף הקב"ה בעמידה וא"ר
אבהו ^ו מנין לרב שלא ישב על גבי מטה וישנה לתלמידו על גבי קרקע
שנאמר ואתה פה עמד עמדי ^ז ת"ר ימימות משה ועד רבן גמליאל לא היו
למדון תורה אלא מעומד משמת רבן גמליאל ירד חולי לעולם והיו למדון
תורה מיושב והיינו דתנן ^ח משמת רבן גמליאל ^ט בטל כבוד תורה כתוב
אחד אומר ואשכח ברה וכתוב אחד אומר ואנכי עומדי ברה אמר רבי עומד
ולומד יושב וישנה ר' חנינא אמר לא עומד ולא יושב אלא שושה רבי יוחנן
אמר אין ישיבה אלא לשון שואמר ^י ותשבו בקדש ימים רבים ברא
אמר רבות מעומד וקשות מיושב: קראה אחד קראה שנים יצאו וכו':
תנא

משפט זיוס. דכתיב והיה זיוס הנחילו את בניו (דברים כה) אורעה
כל הפרשה כולה להיות דין בזמן סנהדרין צ"י אחד דיני ממונות
(דף לז:): ^א **לטהרת מצורע.** בזכרים ועץ ארז ואזוב ושני מולעת:
דאמר עד קצירה וספירה בלילה. וילף לה בזמן מנחות מקראי:
כל הלילה עד הבוקר. על מוקדה על
המזבח כד הלילה עד הבוקר: וכו'
יוסי. דאמר במסכת מנחות אפילו
סילק את הישנה שחרית וסידר את
החדשה ערבית אף זו הינה תמיד
ומהו תמיד שלא ילין שולחן בלא לחם
אבל לרבנן טפחו של זה מסדר בלא
טפחו של מסלק:

הדרן עלך הקורא למפרע

הקורא. עומד ויושב אם ראה
עומד אם ראה יושב:
קראוה שנים. יחד יצאו ולא אמרינן
אין שני קולות נשמעין כאחד: לא
יכרך. אין קרינן לברך: נשני
ובחמישי בשבת ובשבת במנחה.
עומד תיקן שיהו קורין שני ובחמישי
בשבת קמה צפרק מרובה (דף פג.)
והא נשמעין דשלושה הן כפן ולוי
וישראל: ואין מוסיפין עליהן. שלא
יקשה לצבור מפני שכן ימי מלאכה
ושבת במנחה סמוך לחשיכה הוא
שהרי כל היום היו רגילין לדרוש:
ואין מפטירין. משום הלי טעמא
גופיה: **הפותר והחותם.** בגמ' (ט)
מפרש: **ואין מוסיפין עליהן.** בראשי
חדשים וחול המועד נמי איכא ציטול
מלאכה דשאלת דבר הצדק מותרת:
גמ' מה שאין כן בשבת. שאין
קורין בשבת לצבור מיושב: **כניסול.**
נאמר בהקד"ה כנאסם שיכול להאמר
זו כן: **שלא ישב על גבי המטה.**
אלא או שיהיה על גבי המטה או
שיהיה על גבי קרקע: **ולומד.**
מפי הגבורה: **יושב ושוטה.** שנים
לצדו מה שלמד: **רבות.** דברים
רכים ונחמם שאלם מהיר לשמען:
ונלמד

יום טוב קורין ארבעה יביום טוב חמשה יביום כ' ששה יבשבת שבעה
אין פוחתין מהן אבל מוסיפין עליהן ^ב ומפטירין בנביא הפותר והחותם
בתורה מברך לפניו ולאחריה: ^ג תנא ימה שאין כן בתורה מנהגי
מילי אמר רבי אבהו דאמר קרא ^ד ואתה פה עמד עמדי ואמר רבי אבהו
^ה אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו כביכול אף הקב"ה בעמידה וא"ר
אבהו ^ו מנין לרב שלא ישב על גבי מטה וישנה לתלמידו על גבי קרקע
שנאמר ואתה פה עמד עמדי ^ז ת"ר ימימות משה ועד רבן גמליאל לא היו
למדון תורה אלא מעומד משמת רבן גמליאל ירד חולי לעולם והיו למדון
תורה מיושב והיינו דתנן ^ח משמת רבן גמליאל ^ט בטל כבוד תורה כתוב
אחד אומר ואשכח ברה וכתוב אחד אומר ואנכי עומדי ברה אמר רבי עומד
ולומד יושב וישנה ר' חנינא אמר לא עומד ולא יושב אלא שושה רבי יוחנן
אמר אין ישיבה אלא לשון שואמר ^י ותשבו בקדש ימים רבים ברא
אמר רבות מעומד וקשות מיושב: קראה אחד קראה שנים יצאו וכו':
תנא

(א) ג"ה: סנהדרין פ"א:
(ב) וקדושין מ"ז ע"ז כט:
זכרים: ע"ז חולין י"א:
(ג) מנחות מ"ד ט"ז שם טז:
[וספ' מנחות פ"א]:
(ד) ל"ל לפני תמיד (שמות
כס) וכן איכא במנחות
במנחה ובקצירה: וכן
איכא במנחות: (ו) [הג'
במנחות: טז: שלא ילין]
(ז) ברכות ט: פסחים קכ:
והזכיר מ: מילתא דרבי'
פרשת ב"ה (ח) סוטה מט,
(ט) ש"ך למשה לעיל כ:
(י) [דף ס"א, ט] (י"ג) [ע"ז]
(י"ד) [ע"ז קטרינן יע"ז]
(ט) [ע"ז מוספות וזכרים מ:]
ד"ה ואשכח (אמ"ה)
(ס) [ברכות ו' ופ"ע סנהדרין
ל"ה]

גליון הש"ס

גמ' אלמלא מקרא כתוב.
ר"ה דף פ"ז ע"ז סוטה דף
י"ג ע"ז:

הגהות הב"ח

(א) גמ' משמת רבן
גמליאל דוקא ע"ז:
(ב) ר"ה ד"ה ויהיה
הזכיר דכתיב כ' וכו' אלא
אם לא שלטה כן האור
אין נמשכין: (ג) שם ד"ה
הקורא וכו' אמר ר' טו"ש"ע
לחזונו ביר"ט שחל
להיות בשבת שאלמלא
שבת אין נציז במנחה וזכרין
לומר כ"י במנחה בשבת לאו
דוקא נציז כ"ל ויציאות
כשחל צו"ט נמחק:

מוסף רש"י

כפרה כתוב בה. כפר
לעמך ישראל (קדושין ו).
ע"ז כס. חולין י"א. קצירה
וספירה בלילה. דקצירה
לא קני דלא לוי כלילה
דתמימות בעיקר וקצירה
לא קני דלא לוי קודם
ספירה דכתיב (דברים ט)
מהלל תרמס וגו' והבאה
ביום. דכתיב (ויקרא כג)
מיום כיצילתם וספירה
ממח המלך דכתיב: דהא
מיום כיצילתם כתיב ולא
משעת כיצילתם וכיון
דחשבה מעצמי יום
סילקא הוה (מנחות יט).
סילק את הישנה.
מערות שמעו שם שבת
זו (מנחות כט): סדרן ע"ז
קורא למפרע לא הוה
למדון תורה אלא
מעומד. שער שמת הוא
היה בלילות בעולם (סוטה
סח).

רבינו חננאל

להשקאת
לעריפת העגלה, לטהר את
המצורע. אלו כולן כשרים
כל היום. כל הלילה כשר
לקצירת העומר ולקחמך חלבין ואומרינן. זה הכלל דבר שמצותו ביום כשר כל היום לאתווי סידור בויכין וכו' יוסי, דתינאי ר'
יוסי אומר אפילו סילק את הישנה שחרית וסידר את החדשה ערבית אין בכך כלום, ומה אני מקיים לחם הפנים לפני תמיד,
שלא ילין שולחן בלא לחם. כל דבר שמצותו בלילה כשר כל הלילה. לאתווי אכילת פסחים ודלא כר' אלעזר בן עזריה דתינאי עד
חצות. ויולישיה דבר שוהה את השבת ביום מהו שידחו מכשיריו בלילה, והתנין הפטירה נעשה בחצות לעשות חצותין,
יתפרט בחול. תנא ר' אחא הוה סדר התמיד לבעודת בית אלהינו, בין בחול בין בשבת. הדרן עלך הקורא את המגילה.
סוף שם על גבי מיטה ותלמיד על גבי קרקע וישנה, שנאמר ואתה פה עמד (עמדין), כלומר התלמיד כנו רבו. תנא ימימות (משה) ועד רבן גמליאל היו למדון תורה מעומד, משמת רבן גמליאל ירד חולי לעולם והחזיקו לישב ולשנות. והיינו דתנן במסכת
סוטה מישב בטל כבוד תורה. כתוב אחד אומר ואשכח ברה ארבעים יום, וכתוב אחד אומר ואנכי עומדי ברה. ואסיקנא רבות מעומד וקשות מיושב. מתינן קראנן אחד את המגילה או קראה שנים יבחד יצאו.

תורה אור השלם
1. כפר לעמך ישראל
אשר פדיתו ואל תמן
דם נקי בקרב עמך
ישראל ונקבר לך
הדם: דברים כא
2. ואת תהיה תורת
המצורע ביום שחרתו
והקרא את הכותב:
וירא ד' ב
3. וצאו אתה ואת בניך
לאמור זאת תורת העגלה
הזאת והקרא על המוקדה
על המזבח כל הלילה
עד הבוקר ואש המזבח
תוקד בה: וירא ד' ב
4. ונתת על השלחן
לחם צבאי לפני המזבח:
שמות כה
5. ואכלו את הקדש
בלילה הזה צלי אש
ומזות על מזריח
יאכלוה: שמות יב
6. ועברתי בארץ מצרים
בכור בארץ מצרים
מאדע ואת המזבח וכל
אלהי מצרים אעשה
שפטים אני: שמות יב
7. ואתה פה עמד עמדי
ואתה פה עמדי את כל
המצורע והמזבח
והשפטים אשר
תלמדע ויעשו כארץ
אשר נתינת לך ללום
לרשותך: דברים ה כו
8. בעלתי תהיה לקחת
לחית האבנים לחית
הקב"ה יום ויום לא אכלתי וימים לא שתייתי: דברים ט ט
9. ואנכי עומדי ברה בקימים וראשונים ארבעים יום וארבעים לילה וישמעתי: אלי גמ' בפסע הוא לא אבה ו?
השוחות: דברים י י
10. ותשבו בקדש ימים רבים בקימים אשר יושבכם: דברים א כו

פרק שלישי הקורא עומד הקורא את המגילה עומד ויושב יצא. תנא מה שאין כן בתורה. שנאמר ואתה פה עמד עמדי. אמר רבי מנין לרב
שלא ישב על גבי מיטה ותלמיד על גבי קרקע וישנה, שנאמר ואתה פה עמד (עמדין), כלומר התלמיד כנו רבו. תנא ימימות (משה) ועד רבן גמליאל היו למדון תורה מעומד, משמת רבן גמליאל ירד חולי לעולם והחזיקו לישב ולשנות. והיינו דתנן במסכת
סוטה מישב בטל כבוד תורה. כתוב אחד אומר ואשכח ברה ארבעים יום, וכתוב אחד אומר ואנכי עומדי ברה. ואסיקנא רבות מעומד וקשות מיושב. מתינן קראנן אחד את המגילה או קראה שנים יבחד יצאו.